

Príloha 20 – Prípadová štúdia – skúmanie neobvyklých údajov v účtovnej závierke analytickými postupmi/technikami

(© Ing. František Maděra, PhD., 2015)

Účtovná jednotka: .....

Prípadová štúdia - Skúmanie neobvyklých údajov v účtovnej závierke analytickými postupmi (technikami) – účtovné výkazy k 31. 12. 2013 (metodická ukážka – zjednodušené)

	Podklad pre výkaz ziskov a strát		
		(v tis. €)	(v tis. €)
	Položka výkazu	2013	2012
	Tržby z predaja tovaru	24 000	13 875
	Náklady na predaný tovar	-14 500	-9 712
*	Obchodná marža (hrubý zisk)	9 500	4 163
	Ost. V prevádzkového charakteru	3 210	1 210
	Ost. N prevádzkového charakteru	-1 110	-3 110
	Náklady správy	-1 300	-1 200
	Náklady odbytu	-3 280	-1 110
	641A	100	
	541A	-2 100	
	Strata z vyradenia DHM (641A - 541A)	-2 000	-200
	Výnosy z DFM (dividendy)	50	75
	Platené úroky	-80	0
**	VH za účtovné obdobie pred zdanením	4 990	-172
	Daň z príjmov (náklady)	-300	-900
***	VH za účtovné obdobie po zdanení	4 690	-1072

Vysvetlivky: Výnosy +, Náklady -, Zisk +, Strata -

	Podklad pre súvahu		
		(v tis. €)	(v tis. €)
	Položka výkazu	2013	2012
	DHM (pozri pozn. 1)	4 300	5 000
	Oprávky	-530	-1 330
	ZC	3 770	3 670
	DFM	2 600	2 600
	Neobežný majetok	6 370	6 270
	Zásoby	3 972	2 328
	Pohľadávky	3 900	1 700
	Peňažné prostriedky	0	400
	Obežný majetok	7 872	4 428
	Krátkodobé záväzky (pozri pozn. 2)	4 610	2 150
*	Čistý obežný majetok (pracovný kapitál)	3 262	2 278
	Základné imanie	2 000	2 000
	Nerozdelený VH minulých rokov – Zisk	5 042	5 720
	VH za účtovné obdobie po zdanení	4 690	1 072

Rozdiel medzi VH oproti Výkazu ziskov a strát	0	0
---	---	---

Pozn. 1	DHM	(v tis. €)
	Obstarávacia cena DHM k 31.12.2012	5 000
	Prírastky 2013	2 500
	Úbytky 2013	-3 200
	Obstarávacia cena k 31.12.2013	4 300
	Oprávky k 31.12.2012	1 330
	Vyradenie	-1 100
	Odpisy bežného roka 2013	300
	Oprávky k 31.12.2013	530

Pozn. 2	Krátkodobé záväzky	(v tis. €)	(v tis. €)
	Dodávatelia	3 500	350
	Dane	300	900
	Záväzky za dividendy	150	900
	Kontokorentný úver	660	0
	Spolu	4 610	2 150

Kontrola na výkaz	0	0
-------------------	---	---

		2013	2012	2011
Pozn. 3	Zásoby (k 31.12.)	3972	2328	1660
	Pohľadávky (k 31.12.)	3900	1700	1251

Návod na riešenie

1. Identifikovať neobvyklé údaje a vzťahy v účtovnej závierke.
2. Komunikácia s vedením – žiadosť o vysvetlenie.
3. I keď vedenie anomálie rozumne vysvetlí (obvykle existuje takého vysvetlenie neočakávaných pomerových ukazovateľov alebo výkyvov údajov medzi rokmi), existuje možnosť, že vedenie urobilo nesprávny predpoklad o príčine trendov zistených audítorom. Existuje aj možnosť, že si vedenie dôveryhodné vysvetlenie iba vymyslí, aby sa vyhlo vykonávaniu neplánovanej práce a ďalším nákladom a omeškaní prác na audite (príp. aj odloženie termínu ukončenia auditu), ktoré by bolo vyvolané rozhodnutím audítora uskutočniť rozšírené auditorské preverky diskutabilných skutočností). Teda ak audítor nezíska od vedenia vierohodné vysvetlenie výkyvov a ukazovateľov, musí predpokladať, že ide o nesprávnosť.

Niekoľko úvah na záver

Analytické postupy predstavujú aplikáciu zdravého úsudku pri posudzovaní údajov v účtovnej závierke (zistíme nimi, či vypadajú dôveryhodne alebo nie). Tieto techniky sú pestré – od veľmi jednoduchých, ako je porovnávanie údajov, až po štatistickú regresnú analýzu vzájomných vzťahov medzi údajmi. Analýza pomerových ukazovateľov a substantívne analytické testy sú takisto dôležité techniky týchto postupov.

Audítor musí zvážiť úroveň uistenia, ktoré možno získať použitím analytických techník. Záleží to na tom, či údaje, na základe ktorých bolo uskutočnené porovnávanie sú spoľahlivé a takisto na rozsahu, v rámci ktorého boli zistené predvídateľné vzájomné vzťahy.

Porovnávanie zaúčtovaných údajov s údajmi minulého roka nie je výrazne spoľahlivý test. Dáta minulého roka boli overované a sú teda dôveryhodné. Skutočnosť, že súčasné údaje sú s nimi v približnom súlade nemusí dokazovať nič významné. Nie je dôvod sa domnievať, že údaje musia zostať nemenné z roka na rok.

Použitie štatistickej regresie naopak poskytuje významnú mieru uistenia, ak najrôznejšie faktory, ktoré sú zabudované do modelu a porovnávané s údajmi bežného roka sú nezávislé. Podobne globálne overenie môže byť vysoko presvedčivým testom, obzvlášť, keď si je audítor istý vzájomnými vzťahmi, ktoré majú existovať medzi skúmanými údajmi.

Audítor by nemal obmedzovať analytické postupy iba na tie techniky, ktoré pravdepodobne poskytnú vysokú mieru uistenia. Analytické postupy sú prostriedkom určenia potenciálnych chýb. Skutočnosť, že žiadne chyby nie sú týmto spôsobom zistené, neznamena, že neexistujú. Na druhej strane pre audítora by bolo ťažké obhajovať názor, keď v súvahe, ktorá sa ukázala ako chybná, neboli zistené chyby. To sa môže stať i pri najlepšie plánovanom a kontrolovanom audite, ak vzorka operácií a zostatkov vybraných zo súboru je nereprezentatívna z titulu štatisticky náhodnej odchýlky.